

KÜLÜGY-HADÜGY

Budapest, 1914. szeptember 13. SZEMLE I. évfolyam, 24. szám

Szerkeszti: Szilágyi Lajos dr., cs. és kir. kamarás, ny. százados. o Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Népszínház-u. 16

Előfizetési ára: negyedévre 8 K, fél évre 15 K. Egyes szám 20 fillér. Telefon: József 51-15

A 12. sz. veszteséglajstrom az 5–8. oldalakon van. Minden veszteséglajstromot a Külügy-Hadügy közöl először. — Az adatok hitelességeért felelősséget vállalunk!

Kávéházi Conrádok.

Egyik napilapunk cikkirójának lelken szarad e felkapott szállóige. És míg a cinikus budapesti utca és a piccolók vezézői a kávéházi Conrádokra vadásznak, addig maguk a fürge riporterek a napilapok szerkesztőségeiben hirtelenlátatlan hadszaktudósokká vedlettek és krónikák és kromik nyelvét csufondáros fintorral öltögetik a jámbor kapucinerező polgárokra, kik katonai térképek ölé hajolva a hadvezetőség titkos jegyű ártyáit tájékoztatlanul böngészik.

Honnan e változás?

Hiszen kevéssel ezelőtt a hadsereg idegen test“ volt a nemzet egyetemében a militarizmus molochia évről-évre „elabolta“ a dolgozó polgárok verejtékének gyümölcsét. Még a szintiszta magyar ezredek és brigádok élén is csak osztrák“ generálisok álltak, kiknek egkedvencebb vezényszava volt a — tückvertskoncentrirung!

Mindezek nem csodabogarak, hanem egkedvencebb frázisgyűjtemények a magyar napilapok egy részének vezérk-k-tengeréből. E merész és hazug ki-phanások négy évtizeden át metelyez-ek a magyar közvéleményt és éppen ezért itt Magyarországon szabadon és tenj termékenységből burjánzott a vi-ig legpompásabb csodabogara: minél bban átkozta és gyalázta véreinknek aderejét, annál nagyobb — hazafi volt z öblöshangu polgártárs!

Hogy ez a furcsa és teliesen hazai pecies szinte az államférfiúi komolyság vővőjéig emelkedhetett fel, az sötét és törölhetően foltként ráragad a ma-lyar hírlapirodalom palástjára. És hogy nálunk mindenki ért a magas bel-

politikához, de Hekuba előtté egy a külpolitika, mint a hadtudományok komplikáltsága és bár vérrel és pénzzel benne szolgálunk, mégsem ösmerjük hadseregünk organizációját: mindez hírlapirodalmunk mulasztása.

És éppen ez a vétkes mulasztás szülte meg a kávéházi Conrádok tragikomikus snobjait. A Kárpátok fölött és a Száva partján a fiaink véreznek, mi is aggódunk érettük és ha a hadititok drá- kói, de halálosan szükséges törvénye el- tiltja a tábori postalapok feladásának helymegjelölését, térképek ákombákom rajzából akarjuk kiokumlálni: hol van?, hol harcol?, hol szenved?, hol győz? és hol kell megsebesülnie vagy elesnie a hazaért és érettünk a mi vérünknek?

Nem a rossz szándék, nem a kritika adja tehát kezeinkbe a térképeket és csak egy elenyésző kisebbségnél támad fel utána a tagadás szelleme: a minden bátor és aktív cselekedetnek nyomá- ban sántikáló kritika!

Igazsága van azonban Molnár Fe- rencnek! Kritizálni csak annak szabad, ki ért a modern haditudományokhoz. Nálunk azonban még az alapismerete- ket se tudja az újságolvasó közönség. Sőt: amit róluk a lapokban olvashatott volna, legnagyobb részében az se volt egyéb, mint gombostűre szurható cso- dabogár. Hiszen egyik legnagyobb na- pilapunk katonarovata a katonatisztek előtt valósággal humoros élclap benyo- mását keltette.

Öh igen: a magyar hírlapirodalom örvendetes Pálfordulását mi is örömmel konstatáljuk. Most, hogy hadseregünk keretében mindannyian egymás mellett harcolunk, nem frázis, sőt élő valóság a magyar hírlapirodalom berkeiben is, a mi régen hangoztatott vezérigénk:

— A hadsereg maga a nemzet fegy- verben. De ennek kell lennie akkor is, ha nem ég a tető feiünk felett. Béke idején se szabad nyelvöltögetéssel sér- teni vitéz hadseregünket. És amikor még semmi veszedelem nincs, már ak- kor és egész szívvel oda kell adni a nemzeti vagyonnak jó részét a hadse-

regnek, hogy teljes erejével álljon harc- rakészen, amikor kiüt a veszedelem...

Mi igen sokat remélünk e háborútól. Nemcsak a győzelmet várjuk epedve, hanem hiszünk abban is, hogy e rette- netes vihar felrissziti és megtisztítja a magyar közéletnek immár eltespedt és megáporodott levegőjét.

A hadsereg most már kiirthatatlanul és örökre a nemzet testében és szere- tetében van. Nem moloch többé, hanem édes, hűséges és erős gyermekünk. ki- nek legjobb íalatunkat adjuk, hogy az- tán, ha újra megszólal a riadó: a mun- káskezeket az ő erős karja védje meg.

A napisajtó pedig üldözze a hamis hi- rek terjesztőit, bátorítsa a könnyen csüggedőket, de ne csipkedje azokat, akiket akarva, nem akarva, ő nevelt olyan tájékoztatlanoknak, aminők. Ha pedig újra ránkvirrad a béke és annak minden áldásában fürdik a lelkünk: hadd olvassunk minden hasábjain had- sereg ismertető és a hadtudomány egyes problémáit taglaló cikkeket.

Ha a magyar napisajtó minden fen- tartás nélkül a militarizmus kultuszának szolgálatába áll, azért még nem követ el se nemzet- se kulturelles csele- kedetet. Az első német—francia háboru par excellence katonai állammá avatta Németországot és mégis a hatalmas né- met militarizmus árnyékában szabadon nöhetett és fejlődhetett a kultura minden nemes gyümölcse.

Mi hiszünk fegyvereink igazságos győzelmében és abban, hogy az eljöv- endő generáció tisztelni és értékelni fogja az 1914-es világháboru tanulsá- gait. A hőstettek nyomán kivirágzik a hadsereg tisztelete és megszületik a magyar-osztrák militarizmus, melynek kultuszát elsősorban éppen a magyar sajtó szolgálja majd, hogy eltörölje és elfeledtesse az elmúlt idők hadseregel- lenes tendenciáit.

Uj előfizetőinknek a „Külügy- Hadügy“ eddig megjelent összes számait megküld- jük.

Hióbbhírek terjesztői.

Hít, bizalom és bátorság a jó katona lelki világának tápláléka még akkor is, ha a modern háborúk láng és hang káosza süvít és ropog a feje fölött. Tábori tüzek rőt fénye mellett ezért iária kacai, tréfa, meg vig komázás és ott halál előtt és halál után nyugodtabb és üdítőbb az álom, mint pesti bérpaloták biztonságos hálószobáiban. A budapesti aszfalton az égő kíváncsiság toporzékol. Órákhozszat alácsorog az újságolvasó termék előtt és bár mohón habzsolja a hivatalos és a cenzurán átiutott híreket, azért mégis jobban hisz a mellette meglapuló ismeretlennek, kinek sógora tegnap este érkezett meg sebesülten Lemberg alól és aki többet tud mint a vezérkari főnök iródiákja és másképp és jobban tudja, mint az újságok, mert a szegény sógor három napig feküdt egy kukoricásban és nem evett egvebet, mint fekete retket és sült kukoricát, tehát ott fenn elvágta az egész hadsereg tréniét és már az éhhalál pusztit a szegény magyar bakák között.

Az aszfalt szélén pedig ott terpeszkednek a kávéházak terraszai, hol Budapesti tengernyi dologtalan közönsége csak a habos kávét issza — szűrve; a hióbb hírek kövér kacsáit pedig meg se ürösztí a logika választóvizében, hanem csak úgy nyersen és véresen feltranszirozva oda szervirozza a többi piccolók mellé. Mesebeli kacsák ezek, mert minél többen esznek belőle, annál kövérebbre hiznak. Éltető és tápláló elemük a szárnyas fántázia, mely a semmit, a jelentéktelen harci epizódot nagyra fúja és mikor rászáll az est a nyüzsgő nagyvárosra, ezer és ezer ember siratja el azokat, kik éppen akkor valami kis galicziai faluban vig komázás között gondolnak haza a „boldog“ pestiekre.

Pest pedig csak akkor volt boldog, mikor a mozgósítás első napjaiban a lelkesedés láza fűtötte az utcát. A háborúnak nagyszerű izgalma lüktetett a tömeglelékekben és akkor már előre ünnepezték a hatalmas győzelmeket. Mikor pedig tényleg megjöttek lapidáris sorokban a kolosszális Dank és Aufferberg győzelmek: alig ünnepezt a pesti utca, mert a „sógor visszajött a háborúból és azt meséli, hogy . . .“

Ezek a mesék rákfenéi az életünknek, nyugalomunknak és reményeinknek! És ne tagadjuk: még azokat is kikezdi, kik azt hiszik magukról, hogy ők csak Höfernek és Steinnek, no meg a haditudósítók komoly híreinek hisznek.

Ezalatt a mi nagyszerű győzelmünket Berlin nagyobb utiongással ünnepezte, mint a budapesti utca és mi csak azóta vagyunk büszkék a mi hadvezéreinkre, amióta német illusztrált lapok e hősök fotográfiáit odatették a német verhetetlen vezérek arcképcsarnokába.

A gazdátlan és kósza hírek nemcsak a pesti utcán születnek, hanem vigan termelődnek csöndes és pipafüstös polgári biúrókban is. Azokon a helyeken, hol rendes és békés időkben a „jó értesült-

ség“ hírei keringenek, ma, a megváltozott dolgok természete szerint, igazán nem tudnak semmit. Ma a hadvezetőség mellett a legtöbb hatóság és méltóság árnyékhatalommá sülvedt. Akik nemcsak magas méltóságuk díszét élvezik, hanem annak nyomasztóan nagy felelősségét is érzik e sulvos napokban: a köteles diszkreciónak tökéletes hallgatással tesznek eleget: *de vannak igen sokan olyanok, kik hivatali feliebbvalóik felelőssége alá bujva, barátaik és alantusaik előtt resteilik bevallani, hogy ők se tudnak semmit*, hanem e helyett „ne mondd tovább, mert titok“ bevezetéssel szárnyra bocsátják a legképtelenebb rémhíreket. Ezek aztán néhány rövid perc alatt meghódítják a könnyen hívő és a hióbb híreket perverz gyönyörűséggel habzsoló közönséget és nyomukban felső özvegyek és árvák sírása, kik pedig se nem özvegyek, se nem árvák . . .

A hióbb hírek még egvéb zavaros vizü forrásokból is fakadnak. Valamennyit felsorolni szinte lehetetlen. Közös karakter vonásuk, hogy rosszhiszemű és alantás célokat szolgálnak. De éppen ezért igen veszedelmesek.

A gazdátlan és hazug hióbb hírek megmetelvezik a polgárság életét, munkáját és bizalmát. Tespedő csüggedésbe merül a köz- és a magánélet, mert a töprengő félelem megakaszt minden egészséges és üdvös mozgalmat. Az emberek azt hiszik hogy „ugyvis mind-egy“ és ahelyett hogy hadseregünk oltalmában megállának hiven és kitaratóan helyükön, engednek a tunva semmittevésnek és akaratlanul is okozói lesznek a világháboru nyomában járó gazdasági depresszióknak.

Ugy a vezérkar, mint a haditudósítók, nemkülönbben a magyar napisajtó teljes tudatában van annak, hogy a nagyközönségnek e sulvos napokban is joga van az „igaznak“ pontos és lelkiösmeretes megismerésére. Éppen e jognak szolgáltaiban jelennek meg a hivatalos közlemények. Hogy ezek nem mindig győzelmet hirdetnek: csak bizonyosságul szolgál arra, hogy az igazat és csakis az igazat adják hírül. Minden egvéb szemenszedett valótlanúság és mert rosszhiszemű: megérdemli, hogy a törvény teljes szigorával suitassék.

Nem vagyunk hívei a besugásnak és az árulkodásnak! De most lelkünk nyugalma, reményeink vára is kockán forog. A gazdátlan híreknek meg kell már a forrás közelében állaniok, hogy a levegőt körülöttünk meg ne metelvezzék. A gazdátlan híreknek is van — gazdájuk! És mi nem nyugszunk addig, míg e kutmérgezőket a nyilvánosság fegvverével meg nem bévegezzük. Az „azt mondiák“-ra ráordítunk: „kik mondiák?“ és emberről-emberrekeresni fogjuk az alaptalan és rosszhiszemű hírek forrásait. Addig nem nyugszunk míg csak egyetlenegy „azt mondiák“ is kering budapesti utcákon és kávéházakban.

A rosszhiszemű vagy tudatlan hírforrásokat lapunk hasábjain kiser-

kesztjük. Hadd tudja meg mindenki, hogy ki rabolja el ok nélkül az anyák és hitvesek álmát és ki fakaszt hióbbas és keserves könnyeket gyermekei orcákon.

A háboru eddig nekünk csak győzelmét és jogos reményéseket fakasztott és máris érik és kalászba hialik vitéz hadseregünk emberfeletti áldozatkész-ségének és bátorságának gyümölcse. Éppen ezért reményeink, bizodalomunk és győzelmünk gyümölcsfájához csak az közelítsen, kinek szive-lelke tele van reménységgel meg bizodalommal és ki rendületlenül hisz velünk együtt fegvvereink győzelmében!

A kúvik madarak huhogására senk se hallgasson és ha tovább huhog: a nyilvánosság szócsövén át meg kell kapnia megérdemelt büntetését.

A háboru idején mindenki gvanus, k „azt mondiák?“ meséket sug a fülünkbe. Hogy „kik mondiák?“: arról majd beszámol kérlelhetetlen obiektivitással a „Külügy—Hadügy“!

Kériük olvasóinkat, hogy e tisztogató munkánkban segítsenek nekünk.

Az 1—12. veszteségajstromot valamint az 1—8. sz. híreket a sebesültekről és betegekéről előfizetőink lapunk szerkesztőségében bármikor megtekinthetik

A balkáni helyzet.

Azok az események, melyek a Balkánon kialakulóban vannak, nem közböbök ránk nézve és a közeljövőben talán oly dolgok fognak ott lenni végbemenni, melyek a világháboru kiemenetelére élénk befolyást gyakorolnak. Beállhat az az eset, hogy a balkáni államok fognak a háborgó Európa diszharmonikusá vált koncertjébe friss, talán alapadó hangot vegyíteni.

A bukaresti békeszerződés, mely első sorban Törökországra és Bulgáriára nézve lehetetlen határokat állapított meg, tarthatatlannak mutatkozott az első pillanattól kezdve és a két említett országban mindenki tisztában volt azal, hogy egy kedvező pillanatban — talán már a legközelebbi jövőben — az elsősorban Bulgáriára ráerőszakolt szerződés integritása gyökeres változást fog szenvedni. És ez a pillanat úgy vélik sokan — máris érkezett. A európai háboru kitört; a féltékenykedő nagyhatalmak egymással vannak elfoglalva és a balkáni államokat magukra hagyták. Azonban naivság volna hinni, hogy a balkáni nemzetek (Szerbia, melynek jövőjére nézve a mianarkia jelenlegi hadi akciója lesz életbevágóan döntő, nem jön tekintetbe

ha mindjárt szövetségekben tömörülve is, figyelmen kívül hagyhatják a most folyó világháboru eseményeit, mert hiszen ugyis a győztes nagyhatalmi csoport teszi a pontot egy esetleges új balkán-szövetségi konvenció után. A balkáni államok tehát ma már nem folytathatnak ingadozó politikát. Érdeük kívánja, hogy nyíltan színt valljanak. Talán egész jövőjüket teszik fel ezáltal a kockára, de másképpen nem tehetnek. Egyre világosabban bontakoznak ki azon balkáni államok konturjai, melyek a monarchia és Németország körül csoportosulnak . . .

A jelenlegi konstelláció jellemzésére nem lesz érdektelen felsorolni az ellentéteket és az érdekközösségeket, melyek a Balkánon egymással szemben állnak:

1. Török—görög ellentét.
2. Bolgár—görög ellentét.
(Bolgár—török érdekközösség.)
3. Bolgár—szerb ellentét.
4. Bolgár—román ellentét.

Törökország és Görögország között a barátságos viszony tudvalevőleg a bukaresti békeszerződés megkötésével sem állott helyre. Ha nagysokára újból el is vette a két állam a diplomáciai eszközöket, az nem állott egyébből, mint a kölcsönös erélyes demarche-ok prozatából. A legszenvedelmesebb tárgyalások a vitás aegai-tengeri szigetek miatt folytak. A viszony többiben annyira elmérgesedett, hogy már-már a háboru kitörésétől kellett tartani. Görögország tényleg már hónapok óta hadseregének tekintélyes részét haditszámon tartotta *Drama* (a bolgár—görög határ közelében) körül. A szigetek kérdése — mint ismeretes — egyelőre lekerült a napirendről, de annál nagyobb energiával folyt a törökök készüldése és a törökországi görög lakosság kiűldözése az ország területéről. Görögországról hiábavalónak bizonyult minden elhatározás a portánál, a kivándorlás nem történt meg. Egész falvak görög lakosságát elmenekült Törökországba, melynek helyét az Új-Görögországból kivándorolt muzulmánok foglalták el. Az új-görög városok, mint pl. *Szaloniki*, *Avlona* stb., zsufoltak menekültekkel. A görög kormány még ma sem tud kellőképpen gondoskodni.

Hogy a háboru eddig elkerülhető volt, a bolgár körökben úgy magyarázzák, hogy a török hadvezetőség be akarta tartani az Angliában készítés alatt álló dreadnought megérkezését és tudtárvélték, hogy mihelyt a két csatahajó

török vizekre ér, a háboru elkerülhetetlen lesz. Azonban — mint ismeretes — a két dreadnought nem jutott a török haditengerészet birtokába, mivel az angol kormány azokat önkényesen lefoglalta a világháboru kitörésekor, ami Törökországban nagy elkeseredést provokált Anglia ellen.

Amint a nemzetközi bonyodalom megkezdődött és csaknem egész Európa fegyverbe állt, Törökország is mozgósítást rendelt el. Eleinte — nyilván taktikai okokból — csak részleges mozgósítást hirdettek, azonban mindjárt a kezdetben a legszélesebb mederben folyt a mobilizáció. Érdekes, hogy a mozgósítás centruma *Drinápoly* volt. Az innen délre fekvő *Demotikában* (közel az új-bulgáriai—török határhoz) egyidejűleg óriási haderőt koncentráltak. Hogy a mozgósítás csupán defenzív céllal történt, vagy offenzív jellegű-e, azt ma tudni nem lehet. Némelyek szerint Oroszország ellen irányul a mobilizáció és éppen a figyelmet elterelendő, jelölték meg *Drinápolyt* mozgósítási központul. Viszont Bulgáriában a közvélemény azt hiszi, hogy a törökök ezuttal feltétlenül Görögország ellen fognak fegyveresen fellépni és pedig *Bulgáriával egyetértőleg*. Ez természetesen ellene szól a bolgár kormány által bejelentett semlegességnek és illetékes szófiai helyen, ahol puhatolcztunk ez irányban, teljes titkolózással találkoztunk. A bolgár kormány hivatalosan csak annyit közölt saját pártjával is, hogy „Bulgária és Törökország között a viszony több mint barátságos”. A bolgár közvélemény azonban szentül meg van győződve, hogy amiképpen a két állam az egyszer már félbeszakított kereskedelmi tárgyalásokat július habában Konstantinápolyban oly hirtelen újból megkezdte és a kereskedelmi szerződést feltűnő gyorsasággal megkötötte, egyidejűleg *más irányú* megállapodásokra is jutott. Akár történetek katonai jellegű megállapodások, akár nem. Bulgária semmiképpen nem őrizhetné meg semlegességét egy török hadi akció esetén Görögországgal szemben. Törökországnak ugyanis nincsenek közös határai Görögországgal, melyet a török hadsereg csupán a bolgár—török határ felől támadhatna meg a szárazföldön, amire a görögök kik — mint említettük fentebb — igen nagy haderőt koncentrálnak *Drama város körüli*, úgy látszik, számítanak is. Ilyenformán a török csapatoknak bolgár területen kellene keresztülhaladniuk és

amennyiben Bulgária ezt megengedné, úgy semlegességét sértené meg. Ez esetben pedig a harc színtere egyelőre feltétlenül bolgár területen lenne, mert a görög flotta okvetlenül megjelenne *Dedeagacs* bolgár kikötő előtt, hogy a török csapatok szállítását Dedeagacsra keresztül *Ochcsilar* (bolgár—görög határ) felé megakadályozza.

(Folytatása a köv számban.)

Előfizetni a Külügy-Hadügyre minden tőzsdében és kereskedésben lehet.

Mohamedánok.

Amióta Mohamed szultán kiadta a jeleszót, hogy „miként egy isten van az égben, úgy egy uralkodó legyen a földön is”, a büszke török félhold sokat veszített fényéből. Már Nagy Napoleon előtt megtanulhatták a török imperátorok azt az örökérvényű igazságot, hogy királyok ellen lehet harcolni, de népek ellen soha. A tizenhetedik és tizennyolcadik században Európának akkor leg-hatalmasabb két állama, az orosz és a habsburgi fogott kezét az ozmán hatalom letörésére és csakugyan sikerült a „beteg embert” félig visszataszítani oda, ahonnan először támadt reánk. — Ázsiába. A félhold elhalványult, de a próféta zöld zászlaja, melynek e félhold csak kis részét alkotja, egyre magasabbra repül, egyre büszkébben feszíti ki a világháborunak Európán és Ázsián végigzugó vihara. A vallás volt a népeket egyesítő öserő a középkorban, amikor nemzeti és faji összetartozásról még keveset tudtak; a vallás állította egymással szembe a harmincéves háboru küzdőfeleit.

A francia gloire egyszerre tünt fel az istentagadás irányával s ma, mikor a gloire csak foszlányaiiban maradt meg, ismét felébredt millió és millió ember lelkében a vallási összetartozás tudata: az igzhívők, a mohamedánok egy táborba tömörülve támadnak a hittérítés álarcában buikáló Anglia és a farizeuskodó Oroszország ellen.

Már a második balkáni háboruban kitűnt, hogy a „beteg ember” rem akarja magát tovább is megerősítő orvosaira bízni. Mikor a balkáni államcsák sorban bebizonyították, hogy nem törődnek a nagyhatalmak rendelkezésével, Törökország is, végső erejét összeszedve, visszafoglalta az elveszett és Bulgária részére elkönyvelt *Drinápolyt*. A törökség evvel is megmutatta, hogy nem érett még arra a sirra, melybe rosszakaratu vagy rövidlátó diplomaták közös erővel akarták kényszeríteni. Már akkoriban megmozdult a próféta tábora és a távol India vegyesaiu mohamedániai milliókat gyűjtöttek a hitlenek leverésére. Az oroszoknak ez-

alatt Perzsia igaz hívőivel gyűlt meg a bajuk. Perzsiát a két kapzsi nagyvatalom, az angol és az orosz szép csöndesen felosztotta volna, ha a mohamedánok ébredező nemzeti öntudata és a németek óvatossága ezt a politikai gáztettet meg nem akadályozza, illetve hátráltatja. A német külpolitika, melynek kisázsiai érdekeit is sértette volna a „jó szomszédok“ csöndes terjeszkedése, már régóta féltékenyen örködik Perzsiának legalább névleges szabadsága fölött; de több mint valószínű, hogy európai háboru nélkül is feszültség támadt volna a perzsiái állapotok miatt az oroszok rablópolitika és a becsületlen munka hívei között. És ez esetben Németország feltétlenül számíthatott volna az ott élő mohamedánok támogatására, aminthogy ezek most is a törökhöz és hozzánk szítnak.

Ha Perzsiában csak darázfészekbe nyultak az angol politikusok. Indiában meg épen a kráter torkába küldték katonaságukat. Ez a kráter már béke idején is kibocsátott egyes láva-folyamokat s ilvenkor az angol sájtó rezignált hangon szokta jelenteni, hogy néhány katona ismét a kigyóknak és tigriseknek esett áldozatául. A ravasz hinduk ezek a kigyók és a mohamedánok a tigrisek. A mohamedánok, kikben a fatalisztikus hajlamot talán örökre elnémitotta a fanatikus evülölet szava; akik alig várják, hogy 100 milliós tömegükkel agyonszoríthassák a 100 ezernyi angol katonát.

Helyesen mondta egy angol államférfi, hogy ez a háboru Anglia részéről a kétségbeesés háborúja. Keveset nyerhet és esetleg mindent elveszít. Az angol szárazföldi hadat máris tönkrevérték: Indiában ferrong a népek krátere az angol milícia alatt. Anglia egvedüli reménységét talán hajókolosszusaiba vetetheti; de német szövetségeseink ott is részen lesznek majd.

F. J.

Vidéki városokban utcai árusításra vállalkozókat keresünk.

Az orosz lovasság.

Sokáig rémhíre volt a kozáknak Európában. Ugy élt a közvéleményben a kozák fogalma, mint egy fergeteg, mely féktelen vad rohamával mindent elsöpör. A harcterről eddig érkezett hírek könnyen az ellenkező tülzásba csá-bithatnák a napilapok olvasóit. Mert mindsűrűbbek azok a közlemények, melyek szerint a kozák nem áll helyt a mi kiváló és elsőrendű lovasságunkkal szemben. El is nevezték már a muszkák hős honvédhuszárjainkat vörös ördögnek. Mondják: a mi huszárjaink rohamát lát-

tára fut a kozák most is, mint a fergeteg, de nem előre, hanem vissza.

Még nagyon elején tartunk a háborunak, hogy tiszta, tárgyilagos bírálatot mondhassunk eddigi tapasztalataink alapján az ellenség bármelyik fegyverneméről. Annál hasznosabb adatokat nyújthat véleményünk megalkotásához, ha egy kiváló katonai szakíró feljegyzéseit vesszük tekintetbe, ki Mandzsuriában figyelte meg az orosz lovasságot.

Legfőbb baja, szerinte, a kozákok intézményének, hogy ósdi, elavult, nem illeszkedik a mai katonai viszonyok közé. Háboru esetén a kozák ezredeknek többnyire olyan tisztjeik vannak, akiket békében nem is láttak, akiket csak a mozgósítás elrendelése után helyeztek oda a gárdától vagy a dragonyosoktól. Maga a kozáktiszt béke idején csak időnkint teljesít szolgálatot, egyébiránt polgári foglalkozást tölt be. Alapos katonai ismerete így tehát nem is lehet. A gárda- és dragonyos-tiszté se sokkal több. De értelmessége, általános műveltsége magosan fölötte áll. Ellenben annál kitünőbb a kozáktiszt idegrendszere. Némelyik olyan jóízűen elalszik a táborban, hogy még a riadójelre sem akar fölkelni boldog horkolásából.

Rendszeres kiképzésről a kozákoknál szó sem lehet. De a péterváradai gárdaezredek tisztjei is sokkal fontosabbnak tartják a zarskojeselői nagy parádékhoz való előkészületeket, mint a legénység harcserű kiképezését.

Híreket az ellenségről a mandzsuria harctéren legfőljebb kínai kémek útján szereztek az orosz csapatok. Hírszerzési szolgálatban nem voltak a kozákok kiképezve. Pedig e szolgálat fontosságát a tiszték megtanulhatták volna a háboru folyamán is, szibériai vadász és nomád népekből való lovasaik pedig szinte predesztinálva voltak reá. Tájékozók képességük pedig a galambéra vall. Ösztöneik kitünöek. A Hunchon olvadó jegén át a legbiztosabb utat könnyen megtalálták. Hogy az ellenség felé biztos fedezetben vonuljanak, azt is ösztönszerűen megérzik. A fácánt röptében lövik le. Emellett féltetlen engedelmességgel és hódolattal viseltetnek tisztjeik iránt. Lóanyaguk értéke csökken. Nem eléggé gyors sem a mongol, sem a szibériai ló, de igénytelensége és kitartása minden terepen, minden időjárásban nagy és fárasztó menetlésekre képesíti. Azonkívül a kozák valósággal sintere a lovának. Nem gon-

dozza, nem kiméli, esztelen vágatásokkal sanyargatja és mindennél inkább tönkreteszi az istentelen kozáknyereggel, melyet se éjjel, se nappal nem vesz le lova felsebzett hátáról. Az a körülmény, hogy a ló és egész felszerelése a kozák magántulajdona, talán egyik főoka, hogy a tiszték úgy vélik: jobb nem szólani bele, hogy bánják a lovas a lovával.

De vannak előnyei is az orosz lovasságnak. Kitünően alkalmazkodik a terep- és időjárás-viszonyokhoz. Lovaik edzettek, télen, nyáron, békében, háboruban szabadon táboroznak. Le nem nyírt, hosszú szőrük védi testüket a hideg ellen.

Az orosz lovas ruházata is megfelel az időjárásnak, pihenés idejében pedig a meleg, kényelmet nyújtó lakásért is kárpótolja gazdáját. Mert nem elég hogy a ruházat az ütközet és a menetelés idejére megfeleljen, fontos szerep vár arra a pihenés idején is. Ebben a kérdésben sokat tanulhatnánk a kozáktól, ki hideg éjszakákon fejére huzza a meleg „papachá“-ját és akoré csavarja gyapjuból készült meleg puha kendőjét. Nehezen csinálhatná ezt utána mi dragonyosunk. Hát még a jó meleg préselt, nemez-csizma, a walinki, — ezt nézheti csak irigyléssel a mi huszárunk, ki a nagy hidegben legfeljebb kezeit csapja össze, fülét dörzsöli és egyik lábáról a másikra ugrándozhat, hogy meg ne vegye az lsten hidege.

A csejnotot, teaforralót is magával hordja az orosz katona. Kitünő szer háboruban a tea. Hideg ellen, rossz, betegség terjesztő, forralatlan ivóvíz ellen óvja a katonát.

Ami az orosz katona jellemét általában illeti, hát bizony kissé közömbös az és nehézkes a lustaságig. Lelkesedést a háboru iránt nem igen tanúsít. De habozás, csökönység, zendülő hajlam idegenek előtte. Jó, konzervatív szelleme óvja ezektől.

Ha a kozákokra a most folyó nagy háboruban is nagyjában ráillik ez a kritika, az főképpen a szervezet elavult módszerében, a hiányos kiképzésben és az orosz faj nehezen okuló tulságos maradi szellemében rejlik.

Vidéki árusítók a már kiküldött példányok pótlásáért az Általános beszerzési r.-t.-hoz forduljanak.

A cs. és kir. hadügyminiszterium 12. számú veszteséglajstroma.

Wien, 1914. szeptember 11.

Rövidítések:

A *rendfokozatoknál*: hpd = hadapród; zls = zászlós; hdgy = hadnagy; főh = főhadnagy; szds = százados; őrn = őrnagy; alezr = alezredes; ezr = ezredes; so = segédorvos; eo = ezredorvos.

gyal = gyalogos; vdsz = vadász; husz = huszár; dr = dragonyos; u = ulánus; pöttart = pöttartalékos; őrv = örvezető; jrvez = járőrvezető; tiz = tizedes; szkz = szakaszvezető; őrm = őrmester; eőd = egyévi önkéntes.

A *csapattestek megnevezésénél*: gye = gyalogezred; hgye = honvédgyalogezred; Lgye = Landwehrgyalogezred; hat vad szd = határvadász század; he = huszárezred; hhe = honvédhuszárezred; dre = dragonyosrezred; ue = ulánuszrezred; táe = tábori ágyuzezred; tte = tábori tarackezred; háe = honvédáguzezred; Lée = Landwehrráguzezred; Ltto = Landwehrtábori tarack osztály; vtzlj = vartüzérezszlőalj; bhe = bosnyák-hercegovinai ezred; npfe = népfelkelőezred; szd = század; üt = ütég.

A *veszteség okának megjelölésénél*: mh = meghalt; s = sebesült; hf = hadifogoly.

Havidíjasok

Altenburger Ferenc hdgv 94gve 13szd — s
Auchenmann Ferenc zls 38gve 5szd, Villány 1888 — s
Andrássy Gyula szds 38gve 6szd, Homonna 1869 — s
Augenstein Edmund hdgv 23gve 7szd, Budapest 1882 — s
Aumüller Ferenc zls 84gve 15szd Herzogenburg — s
Balzar Hugó szds 11gve — s
Bartl Richárd hdgv 8hgve — s
Batory Lajos hdgv 23gve 8szd, Budapest 1883 — s
Battestini Antal zls 96gve 15szd — s
Bauer Rezső főh 94gve 13szd — s
Bolschwing Tivadar főh 87gve 13szd — s
Bélsky János hdgv 102gve 9szd — s
Beránek Vencel hpd 11gve — s
Bergstein Miksa hdgv 11gve — s
Bermann Ferenc zls 24táe — s
Billitz Imre hpd 38gve 16szd Budapest 1891 — s
Braun Gusztáv zls 87gve 16szd — s
Breitenlohner Raimund őrn 91gve — mh
Brunner József hdgv 98gve 1szd — s
Bufka Vilmos szds 24Lgve 10szd — mh
Ceika Ferenc zls 91gve — s
Chmela Antal hdgv 23gve 5szd Langendorf 1885 — s
Chocensky János szds 102gve 14szd Dusznyik 1884 — s
Coretti Gvula hdgv 87gve 16szd — s
Czakert Alfréd hdgv 94gve 1szd — s
David Zdenko hdgv 91gve — mh
Dittmar Oswald főh 14drage — s
Dolezal József szd 24Lgve 9szd — mh
Draiko János hpd 38gve 8szd — s
Dresdner József zls 73gve — mh

Eccher ab Echo u. Marienberg Hermann ezr 91gve — s
Eisler Győző hpd 8Lgve — s
Eitzenberger Jakab hdgv 24Lgve 3szd — s
Ehrbar Sándor szd 14drage — s
Ehrenthal Arnold hdgv 32gve 8szd — s
Elger Oszkár hdgv 102gve 13szd Reichenberg 1882 — s
Engel Rezső szds 91gve — s
Ennsfellner Abert hpd 84gve 14szd St. Pölten — s
Erdelac Othmár főh 96gve 14szd — s
Esküllts Ferenc hpd 38gve 5szd Budapest, 1889 — s
Evva Ferenc dr. hdgv 38gve 15szd Budapest, 1882. — s
Farkas Elemér hpd 23gve 11szd Budapest 1891 — s
Fassel Konrád szds 96gve — s
Fehnt Kamillus főh 73gve — mh
Fleischmann János hdgv 102gve 14szd, Eger 1884. — s
Fodor István hdgv 38gve 7szd Szeged 1881. — s
Francz Oszkár hdgv 5gve 7szd Ruszt 1886. — s
Friedel Győző ezr 6Lgve — s
Froreich Ernő altábornagy 5honv lov hadoszt — mh (1914. augusztus 19-én Grzymalówban eltemették)
Funk Frigyes szds 24táe — s
Gaal Gvula zls 23gve 10szd Budapest 1891. — mh
Ganhör Oszkár hpd 94gve 12szd, Linz — s
Gentner Miloslov zls 8Lgve — s
Gerstner Albert hpd 91gve — mh
Gfellner Lajos hdgv 32gve 13szd — s
Giorgi Albert Nobile ezr 24táe — s
Glaser József zls 91gve — mh
Glock Tódor szds 38gve 5szd, Assakürt 1872 — s
Gnagnoni Lipót báró szds 14dre — s
Grausam Emil hdgv 8Lgve — s
Groedel Richárd báró hpd 14dre — s
Grynaeus Géza hdgv 23gve 14szd, Zombor — mh
Györi Elek hdgv 32gve 10szd — s
Hälbig Arnold hdgv 49gve 9szd Wien — s
Haertl Adolf hdgv 21Ltae — s
Hajas Dezső főh 9he 4szd, sopron - mh
Haluska Alfréd alezr 11gve — mh
Hartvich Károly hpd 11gve — s
Hattan Károly főh 8Lgve — s
Hausmann Károly dr. hpd 11gve - mh
Havelka Károly főh 29gvho egészségügyi intézet — mh
Hejsek Oszkár főh 7Lgve — mh
Heltai Rezső hpd 38gve 6szd, Paks 1891 — s
Herger Béla hdgv 6gve — mh
Hinklmann Hermann alezr 94gve — s
Hlávka Henrik őrn 102gve, Tischowitz 1864 — s
Hocke Szaniszló hdgv 11gve — s
Hönig Innozenz ezr 21Ltae — s
Hönigsmied Oszkár dr. hdgv 52gve — s
Hoffmann György alezr 11gve — s
Horvath Sándor zls 68gve — mh
Hrabe Viktor szds 28Lgve — mh
Hufnagel József hdgv 73gve — s
Hulek Jaroslau hdgv 11gve — s

Husserl Otto alezr 91gve — s
Jaks János hdgv 91gve — s
Kabes Vencel hdgv 94gve 11szd — s
Kabesch Friedrich hdgv 94gve 3szd, Leitmeritz 1886 — s
Kahovec Ágost főh 91gve — s
Kalina Jäthenstein János főh 7Lgve — mh
Kalmár Dezső zls 96gve 14szd — mh
Kaltenbach Henrik hdgv 72gve 5szd — s
Kanovich Sándor szds 32gve 13szd — s
Kappler József szds 102gve 7szd — s
Kesan Emil szds 32gve — s
Kincel Lajos őrn 102gve St.-Andrea - s
Kirchstätter Gusztáv Edler főh 6Lgve — s
Klár Richárd őrn 6Lgve — s
Klatovszky Ferenc főh 11gve — s
Klofanda László főh 8Lgve — s
Kobert Boleslav főh 94gve ezredtörzs - s
Koczian Károly hpd 23gve 2szd — s
Koderle zls 49gve 9szd — s
Kofrcn Ferenc alezr 96gve ezredtörzs — s
Kohn Rezső hpd — 73gve — s
Kokes Károly zls 11gve — mh
Koller zls 38gve 15szd 1895 — s
Kollmann Ottokár hpd 11gve — s
Kolowrat-Krakowsky-Liebsteinsky Norbert hdgv 14dre — s
Konecny Károly hdgv 102gve 8szd — s
Konvalin Frigyes szds 7Lgve — s
Kopestinky János zls 24táe — s
Kostlan József zls 98gve 4szd Zderaz — s
Kostrba Vencel zls 8Lgve — s
Kovács Géza szds 2hhe — s
Krammer Rezső hdgv 32gve 14szd — s
Krasnický József zls 102gve 6szd, Tepleischowitz 1886 — s
Krause Jenő szds 52gve — s
Kremzar József őrn 91gve — s
Krön Richárd szds 6Lgve — s
Krupicka Gottlieb hpd 11gve — s
Kucera Antal zls 102gve 15szd, Neu-Miharc 1885 — s
Kuchinka Károly hdgv 8Lgve — s
Kuklik Jaroslav hpd 8Lgve — s
Kurtz Géza szds 44gve 8szd, Budapest 1877 — s
Lachartinger Ottó főh 102gve 6szd - mh
Ladek Károly alezr 73gve — s
Langhof Ernő hdgv 24gve táe — s
Lasek József őrn 11gve — s
László Géza hdgv 38gve 2szd, Budapest 1883 — s
Lederer Ottó zls 102gve — mh
Leiterman Wolfgang hpd 6Lgve — mh
Lociga Ede hpd 11gve — s
Löw Alfréd Edler szds 11gve — mh
Lorenz Adolf főh 8Lgve — s
Lukas Ernő hdgv 11gve — s
Lung Miklós főh 32gve 13szd — s
Lux Ferenc hdgv 21Ltto — s
Machó Ferenc hdgv 32gve 13szd — s
Major Rezső főh 23gve 2szd Budapest 1888. — s
Mangold József hpd 23gve 1szd Budapest 1888. — s
Marosv Dezső hdgv 64gve — s
Max György hdgv 11gve — s
Mayer Vilmos hdgv 11gve — s
Menhardt Alfréd főh 32gve gog — s
Menzel Emil hdgv 91gve — s
Mezei Lajos főh 23gve 6szd — s

Mickó Félix szds 102gve 9szd Krumau 1875. — s
 Miksche István főh 72gve 5szd — s
 Misar Ferenc szds 8Lgve — s
 Mossig Alfréd alez 14dre — s
 Mvsik Henrik zls 8Lgve — s
 Nagy Imre hdgv 25gve 14szd — mh
 Nechwotall Frigyes zls 24táe — mh
 Németh Andor hpd 38gve 14szd — s
 Nesení Lajos szds 11gve — s
 Netti Ottó hpd 11gve — s
 Neubeller Frigyes főh 38gve 6szd Versec 1886. — s
 Neumever János hdgv 8Lgve — s
 Niehsner Károly szds 6Lgve — mh
 Nossek Károly hdgv 23gve 12szd Kautova — s
 Novotny Ferenc zls 91gve — s
 Oplatka Gyula hdgv 8Lgve — s
 Pamer Ármán szds 13vonatosztály — s
 Patak Hugo hdgv 32gve 6szd — s
 Pavelka Miroslav hdgv 11gve — mh
 Pawlos István szds 32gve 14szd — s
 Peter Ferenc szds 11gve — mh
 Petzelt Ottó szds 91gve — s
 Philipp Kurt szds 23gve 4szd, Sárospatak — s
 Pick Hugó hpd 94gve 4szd — s
 Picke Emil hdgv 92gve — s
 Pinter Jenő őrn 1hhe — s
 Pistl Viktor főh 91gve — s
 Piwonka Károly hdgv 23gve 1 szd - mh
 Politzer Fülöp hdgv 23gve 9szd, Hatna 1879 — mh
 Polzer József hdgv 49gve 12szd — s
 Pospisil József hdgv 94gve 4szd, Protivanov 1892 — s
 Procházka Miksa hdgv — 11gve - mh
 Prusa Klemens főh 23gve 1szd, Prag — mh
 Ouis Vince hdgv 11gve — s
 Rabl Miksa hpd 94gve 2szd — s
 Rainer Richárd hdgv 23gve 10szd, Baja 1881 — s
 Raisz Miksa szds 23gve 10szd, Kassa 1870 — s
 Regius Emil szds 92gve — mh
 Reichard Albert szds 44gve — s
 Remenar Osvald szds 24táe — s
 Ripp János hdgv 102gve 7szd, Bechvn 1882 — mh
 Robitschek Hugo zls 11gve — s
 Rössler Gusztáv főh 94gve 10szd, Nemes 1883 — s
 Rosenkranz Ferenc hdgv 94gve 3szd - s
 Rudas Ede hdgv 23gve 2szd 1891 — s
 Rudolf Róbert hdgv 102gve 16szd — mh
 Rudovskv Hermann hpd 49gve 9szd, Brünn — s
 Runge Ferenc zls 94gve 6szd — s
 Rychlik Viktor főh 21Ltáo 1szd — s
 Sacher Ferenc hdgv 73gve — mh
 Farczádi Sándor Domonkoszds 38gve 2szd, Székelykeresztur 1879 — mh
 Schaffer Adolf zls 24táe — s
 Scheufler Róbert főh 94gve 4szd — s
 Schmid Albert főh 94gve ezr törzs — s
 Schmidt Ernő főh 91gve — s
 Schmidt Károly főh 38gve 5szd, Budapest 1890 — mh
 Schnabel Péter hpd 94gve 3szd — s
 Schneider Jenő zls 102gve — s
 Schöffel Frigyes hdgv 102gve 8szd — s
 Schönborn Károly gr hpd 14dre — s
 Schramm József zls 91gve — s

Schulz Fülöp hpd 73gve — s
 Schuster Frigyes hdgv 24táe — mh
 Schwager György zls 73gve — mh
 Schwarcz Lipót szds 52gve 9szd — s
 Seemann Frigyes dr. hdgv 6Lgve — mh
 Seidl Ottó hdgv 21Ltáo lüt — s
 Setzer József zls 73gve — s
 Sevcovic Dominik zls 28Lgve — mh
 Sinák Jaroslaus hdgv 6Lgve — mh
 Sobisek József hdgv 102 6szd — s
 Spielvogel Viktor szds 94gve 16szd — s
 Stabernak Gusztáv hdgv 8Lgve — s
 Stählich Rezső hdgv 102gve 5szd, Prag 1886 — s
 Stark János szds 94gve 15szd — s
 Stein Alfréd hdgv 3gve 4szd — s
 Stepanek János főh 8Lgve — mh
 Sternschuss Mihály dr törzsorvos 44gve 1871 — s
 Stratimirovich Bogoljub hdgv 6gve 4szd, Ujvidék 1890 — s
 Suchovskv Leó főh 11gve 8szd — s
 Suda Ottokár szds 102gve 11szd, Pilsen 1876 — s
 Sulc Hugo hdgv 11gve — mh
 Szentivány Antal hdgv 23gve 3szd Fejszentivány 1888 — s
 Szerb Sándor hdgv 64gve — s
 Tausch Rezső hdgv 96gve 13szd — s
 Tasch Károly hpd 94gve 7szd. — s
 Tauer János hpd 102gve 7szd, Kgl. Weinberge 1889 — s
 Taussig Győző hdgv 94gve 16szd — s
 Teppisch János zls 11gve — mh
 Tesar Konstantin főh 23gve géposztg Bács-Bođrog Szabadka 1883. — s
 Thiel Károly szds 24táe — s
 Thuranszky Agoston 38gve 15szd 1876. — s
 Tomek Norbert hdgv 91gve — s
 Topitz Győző főh 24táe — mh
 Tyll Győző hdgv 11gve — mh
 Ulrich Guido főh 11gve — s
 Unger Győző főh 91gve — mh
 Utschig Antal hdgv 6Lgve — s
 Vágó László hdgv 44gve 16szd, Somogy Igal 1894 — s
 Vancea János hdgv 64gve — s
 Vanek Ágoston hdgv 23gve 11szd, Brünn 1888. — s
 Váradv Zoltán hpd 23gve 7szd Mármaros Mármarosziget 1889 — s
 Várkonyi Dezső hpd 23gve 8szd Pest-Pilis-Solt-Kiskun Budapest 1891 — s
 Vladvka János hdgv 11gve — s
 Vlasak Vencel zls 102gve 5szd Rokvtzan Klein-Nedanic 1885 — s
 Vogel Károly szds 91gve — s
 Volf Ágoston zls 102gve 14szd Königinhof Gradlitz 1894. — s
 Vystyd Jaroslav hdgv 102gve 9szd Selcan Osecany 1884. — mh
 Wagner Ferenc szds 73gve — s
 Walchshofer János hpd 84gve 15szd Krems Spitz — s
 Wassitsch Gyula szds 23gve 8szd — s
 Weber Ottó szds 94gve 8szd Reichenberg Neuland 1878 — s
 Weidl Gyula főh 72gve 6szd — s
 Weigl István szds 91gve — s
 Welley Albert ezr 8Lgve — s
 Wenzel Emil szds 11gve — s
 Wenzel Hugó hdgv 73gve — s
 Wiedmann Ede főh 94gve törzs — s
 Wild Ferenc szds 91gve — s

Wilde Ervin hpd 94gve 8szd — s
 Wilhelm Oswald főh 96gve 13szd — s
 Winternitz Ottó zls 11gve — s
 Witacek Frigyes hdgv 24táe — mh
 Wittmann Ferdinand hdgv 6Lgve — mh
 Zádor László hdgv 23gve 9szd Csillaghegy 1892 — s
 Zallmann Egon főh 11gve — s
 Zentner Rezső szds 102gve 10szd Prag 1876. — s
 Zillich Károly hdgv 21Ltáe — s
 Zipser Vilmos hdgv 73gve — s
 Zivoder Milán főh 38gve 7szd Daruvár 1885 — s

Legénység:

Zwick Ottó tenger Scutarii német teng különitény — mh
 Abramovic Milán 96gve 15szd — s
 Abrudan Sándor gval 51gve — s
 Achatz János pótt 84gve 14szd Hietzing — s
 Acifovic Ibrahim csendör csendőrség 5szárny 3szakasz Jania — mh
 Ackermann Emil pótt 94gve 16szd - mh
 Acsanskv János törzsorm 23gve 4szd Oszivác 1885 — s
 Aczél Benő gval 23gve 11szd, Budapest 1889 — mh
 Adámku István gval 5gve 6szd, Kallósemyén 1892 — mh
 Adelsberger Antal póttart 84gve 16szd, Orth a. d. Donau — mh
 Aigner Flórián őrv 49gve 10szd — mh
 Ajdnik Károly gval 87gve 14szd, Planckenstein 1890 — s
 Akimov Lyubomir gval 46gve 11szd - s
 Alexa Károly gval 84gve 13szd, Wien — s
 Almási Sándor kürtös 38gve 6szd, Kiskunmajsa 1888 — mh
 Almásy Károly gval 38gve — s
 Almer Oszkár tiz 32gve 3szd, Budapest 1891 — s
 Altenburger János gval 24Lgve 10szd — s
 Altmann Emil gval 94gve 16szd — s
 Amesbichler Alajos gval 49gve 12szd, Aggsbach — s
 Amon Antal szk 49gve 9szd, Obritzberg — s
 Ancelak Ferdinand gval 87gve 14szd — mh
 Anel Jaroslau gval 32gve 15szd — s
 Anders Artur tiz 94gve 16szd — s
 Anders Izidor kürtös 94gve 4szd, Nieder-Wittig 1890 — mh
 Andersch Ferdinand szk 94gve 12szd, Gross-Walten 1885 — s
 Andrassy Mihály gval 32gve 1szd — s
 Andreiczuk Demeter szk 58gve 13szd, Majdan sredni 1884 — s
 Andrus János gval 23gve 12szd, Budapest 1890 — s
 Angelmann Antal gval 94gve 2szd, Hengersdorf 1892 — s
 Angrüner Tódor gval 84gve 15szd, Gr. Riedertal — s
 Angszter Ádám gval 52gve 6szd — s
 Angvel György tiz 64gve — s
 Ansoerge Frigyes gval 94gve 15szd, 1888 — s
 Antal István szk 32gve 13szd — s

- Antusch Gusztáv örv 94gve 15szd, Kunersdorf 1884 — s
- Anzelak Ferdinánd gval 87gve 14szd, Sredme 1883 — s
- Appelt Adolf kürtös 94gve 10szd, Tannwald 1890 — s
- Appelt Ernő örv 94gve 9szd, Puletschnei 1886 — s
- Appelt Ferenc póttart 94gve 1szd, Dörfel 1882 — s
- Annelt Gyula tiz 94gve 3szd, N. Harzdorf 1885 — s
- Appelt Rezső tiz 94gve 16 szd — s
- Aracsi János örv 44gve 8szd, Gyékényes 1889 — s
- Argat István gval 38gve — s
- Argyelán János gval 51gve — mh
- Arlov Miklós gval 96gve 15szd — s
- Arlt Ferenc póttart 94gve 4szd, N. Lichtenwalde — mh
- Arlt Ferenc tiz 94gve 3szd, Ketten 1885 — s
- Arlt Reinhold póttart 94gve 4szd — s
- Arlt Ferenc Henrik tiz 94gve 14szd, Finkendorf 1884 — s
- Arnold Alfréd örv 94gve 15szd Gross-Schönau 1892 — s
- Aron (Suszter) Burech 85gve Szeklence 1889 — mh
- Asch István pótt 72gve 5szd — mh
- Aszalos István gval 32gve 3szd Bal-mazuiváros 1883 — s
- Asztalos Gyula gval 23gve 12szd, Budapest 1891 — s
- Atvircszk Ádám gval 64gve — s
- Auarek Imre pótt 23gve 3szd — s
- Augustin Balthazar pótt 23gve 2szd, Bács-Szentiván 1886 — s
- Augsten Antal örv 94gve 6szd, Lieberwerda 1882, — s
- Augsten Ede pótt 94gve 3szd, Haindorf 1890, — s
- Augsten Rezső gval 94gve 12szd, Weissbach 1884 — s
- Aumann Alajos gval 49gve 12szd Nussdorf — s
- Auster Bernát gval 58gve 16szd Marvampol 1888 — s
- Avedic István gval 96gve 15szd — s
- Babovic Zaim örv 4bhe pótkeret, Zasad 1875 — mh
- Bachner József szkv 49gve 10szd — s
- Bader Vendel tiz 32gve 3szd, Szentendre 1890 — s
- Bagi Mátvás örm 44gve 4szd, Békeszentandrás 1887 — s
- Bagó Albert örv 38gve — mh
- Bagó József gval 38gve — s
- Bágvinszki Antal tiz 38gve 13szd Keczel 1888 — s
- Baier Ferenc gval 94gve 12szd Rükkersdorf 1891 — s
- Baierle József gval 23gve 3szd, Baja 1884 — s
- Bajer Dániel gval 32gve 13szd — s
- Bairovic Avdija gval 58gve törzs, 1875 — s
- Bakaiczuk Miklós gval 58gve 15szd Os-lawy biale 1887 — s
- Bakonvi József eő 38gve — s
- Bakos Ferenc pótt 44gve 11szd, Nagykorpád 1885 — s
- Baksic János pótt 96gve 13szd — mh
- Balasco Jerko gval 13gve 1szd, Bereg 1888 — s
- Balázs Ede gval 23gve 12szd, Mélykut 1886 — s
- Bali József gval 38gve 5szd, Ujkécske 1888 — s
- Bálint László gval 32gve 10szd — s
- Bálint Pál gval 23gve 12szd, Jánoshalma 1884 — s
- Balla István gval 44gve 13szd Pat 1890 — s
- Balla János gval 38gve 8szd, Kiskunfélegyháza 1890 — s
- Ballagi Ernő eő 23gve 1szd, Budapest 1890 — s
- Ballai Imre örv 38gve 8szd, Kecskemét — 1887 — mh
- Balog János gval 38gve 8szd, 1884 — s
- Balog József gval 23gve 9szd, Bácskertes 1886 — s
- Balog Mátvás örv 23gve 3szd, Bácsgyulafalva 1888 — s
- Balogh Albert tiz 32gve 1szd — s
- Balogh Sándor örv 38gve 5szd, Péterréve 1894 — s
- Balogh Ferenc gval 38gve 7szd, Vác 1892 — s
- Balogh József gval 44gve 15szd, Zarány 1892 — s
- Balogvanszki László pótt 32gve 13szd — s
- Bancsik gval 5gve 7szd Pusztatelek — s
- Bánfi ig. Pálfi Györgv gval 38gve — mh
- Bangó Lajos gval 72gve 5szd — s
- Baradi János örv 38gve 4szd, Izsák 1887 — s
- Barakovic Ahmed csendör, Bosn. Herz. csendőrség, Zasad 1888 — mh
- Baranyai Péter 38gve 8szd, Sükösd 1888 — mh
- Barbus János gval 5gve 8szd, Pettvény 1891 — s
- Barcetics Albert eő örv 23gve 15szd, Zombor 1892 — s
- Bárdos István tiz 44gve 9szd, Alsónyék 1884 — s
- Baricsics Miklós tiz 72gve 7szd — s
- Baricsics Rafael gval 72gve 5szd — s
- Barinka Ferenc gval 3gve 1szd — s
- Barna István gval 23gve 3szd, Bácsmonostor 1886 — mh
- Barta Péter gval 23gve 4szd, Madaras 1894 — s
- Bartak Gottlieb póttart 94gve 14szd - s
- Bartal Sándor tiz 32gve 9szd, Lajosmizse 1889 — s
- Bartel Oszkár Ferenc szkv 94gve 9szd, Albrechtsdorf 1885 — s
- Bartho Antal gval 84gve 14szd, Leopoldsdorf — s
- Bartik Vencel ir 21Ltáo lüt — mh
- Bartl János tiz 32gve 13szd — s
- Bartolic Iván gval 96gve 15szd — s
- Barton Rezső gval 94gve 2szd, Rostein 1891 — s
- Bartos Rezső gval 94gve 1szd, Fürstenbruck 1882 — s
- Bartosch József gval 94gve 3szd — s
- Bartscht Reinhold gval 94gve 4szd, Wolfersdorf 1892 — s
- Baska Györgv gval 64gve — s
- Bata Ferenc gval 32gve 2szd — s
- Bauderer József szkv 49gve 9szd, Thalerlarn — mh
- Baudvs Károly örv 94gve 6szd, D. Prausnitz 1886 — s
- Bauer Antal tisztiszolga 94gve 16szd - s
- Bauer Ervin póttart 24Lgve 9szd — mh
- Bauer Gáspár gval 23gve 14szd, Beren 1889 — s
- Bayer Ferenc gval 4gve 13szd — mh
- Bayer Konrád gval 84gve 15szd — s
- Beck János gval 49gve 9szd, Weissenbach — s
- Beck József tiz 32gve 1szd — mh
- Becker Mihály szkv 23gve 13szd, Apatin 1890 — s
- Béhunek Ferenc póttart 3gve 1szd — s
- Beke István tiz 37gve 16szd, Berettyócsőhaj 1887 — s
- Bekó János gval 32gve 14szd — s
- Belik József gval 32gve 10szd — s
- Belk Athanas gval 64gve — s
- Benc Markó gval 96gve 15szd — s
- Benczar Sándor 64gve — mh
- Bendel Györgv szkv 84gve 16szd, Wiener Neustadt — s
- Bene Pál tiz 38gve 5szd 1889 — mh
- Benkő János gval 38gve 7szd, Kiskőrös 1887 — s
- Benkő Márton gval 51gve — s
- Bera István gval 38gve 8szd, Kecskemét 1889 — s
- Beran Antal gval 94gve 14szd, Husa 1887 — s
- Berdnik Miksa gval 87gve 14szd, Saldenhofen 1888 — mh
- Berez Sándor tiz 38gve 8szd, Kiskunfélegyháza 1890 — mh
- Berez János pótt 38gve 8szd Kiskunfélegyháza 1890 — mh
- Berez István gval 38gve 7szd, Kiskunmajsza 1892 — s
- Berenyi Flórián gval 38gve 2szd, Kiskunhalas 1889 — mh
- Berenyi István gval 23gve 10szd, Mélykut 1892 — s
- Béres János örv 38gve 5szd, Homokmégy 1886 — s
- Berezvai Mihály gval 38gve 5szd, Pálmonostor 1892 — mh
- Berger Ferenc gval 49gve 9szd Sonntagsberg — s
- Berger József gval 49gve 9szd, Guntersdorf — s
- Beringer István szkv 94gve 9szd, Niemes 1890 — s
- Berki Péter Pál gval 38gve 5szd, Bocsa 1889 — s
- Berki István gval 23gve 12szd, Szárszó 1888 — s
- Berkó István gval 23gve gnog, Gombos 1891 — mh
- Bernhard Károly pótt 49gve 9szd, Wien — s
- Bernhard gval 49gve 12szd, Kleinzell — s
- Bernich János pótt 94gve 9szd, Johannesberg 1889 — s
- Bernig Antal pótt 94gve 14szd, Wetz-waldl 1888 — s
- Berol József gval 23gve 12szd, Kerény 1886 — s
- Berthold örv 84gve 14szd, Unter-Stinkenbrunn — s
- Bertus Ferenc gval 38gve — s

- Beschorner Klement gval 98gve 1szd, Wichstadt — s
- Beszeda János gval 72gve 6szd — s
- Besznilov György gval 23gve 3szd, Apatin 1883 — s
- Betsel Jakab szkv 6gve 4szd, Ó-Verbász 1886 — s
- Bettelheim Hanz gval 72gve 5szd — s
- Beuda Frigyes örv 94gve 8szd, Chodolitz 1885 — s
- Bevc János örv 87gve 15szd, Vierstein — s
- Beyer János szkv 32gve 16szd — s
- Bezdán Pál gval 23gve 10szd, Bács-Gyulafalva 1887 — s
- Bibin Lazarus gval 46gve 12szd — s
- Bibok István tiz 38gve 5szd — s
- Bicik János gval 94gve 3szd, Volesnic 1889 — s
- Biegel Ferenc gval 94gve 1szd, Ober-Rokitai 1883 — s
- Biemerl József dobos 94gve 2szd, Patschendorf 1890 — s
- Bienert Emil gval 94gve 7szd, Kessel 1887 — s
- Bienert Vilmos szkv 94gve 9szd, Drausendorf 1884 — s
- Bihar Lajos gval 72gve 6szd — s
- Bihari Ödön tiz 52gve 7szd — s
- Bike Károly örv 4gve 14szd — s
- Bimbó Mihály gval 38gve 15szd, Kecs-kemét 1884 — mh
- Binal-Löffler József örv 94gve 12szd, Heinersdorf 1883 — s
- Birngruber Károly szkv 32gve 16szd - s
- Biró Sándor örv 38gve — mh
- Bischinger Antal gval 84gve 15szd, Mistelbach — s
- Bittermann Ferenc pótt 24Lgve 11szd, — mh
- Bittner Ferenc szkv 94gve 16szd — s
- Bittner Ferenc gval 94gve 16szd — mh
- Blacek Ferenc gval 49gve 9szd, Krems — mh
- Blanarsch Alajos gval 49gve gpog — s
- Blau Sándor örv 23gve 10szd, Mekezsény 1891 — s
- Blazei József gval 3gve 1szd — s
- Blazek Antal 98gve 1szd, Dasic — s
- Blazsevác Lukács gval 23gve 9szd, Zombor 1892 — s
- Blum András póttart 23gve 15szd, Szond 1888 — s
- Blumentritt József pótt 94gve 3szd, Gross-Blotzen 1882 — s
- Boba Basilius szkv 64gve — mh
- Bobar Antal gval 23gve 5szd János-halma 1885 — s
- Bobek Ferenc gval 38gve 7szd, Kiskőrös 1892 — mh
- Bobek József gval 94gve 2szd, Raschen 1887 — s
- Bobysud tiz 94gve 16szd — s
- Bodi Márkus gval 23gve 11szd, Madaras 1889 — s
- Bódis István 44gve 9szd, Balaton-Ke-resztur 1890 — s
- Bodmaruk Ilko örv 58gve 15szd, Oslaw Biale 1891 — s
- Böckl János gval 24Lgve 5szd — mh
- Böhm Ferenc gval 94gve 14szd, Sonnenberg 1883 — s
- Böhm József gval 94gve 2szd, Turnau 1889 — s
- Böhm József póttart 49gve 12szd, Heidenreichstein — s
- Böhm Károly gval 24Lgve 9szd — s
- Böhmer Pál dobos 94gve 15szd 1890 - s
- Böresök János gval 46gve 12szd — s
- Bogács Sándor gval 32gve 12szd, Valkó 1885 — mh
- Bogdán János gval 64gve — s
- Bogner Rezső szkv 32gve I gpog — s
- Bognicsar Mihály tiz 23gve 5szd, Csopnolya 1888 — mh
- Bohac József póttart 94gve 14szd — s
- Bojanics Sava tiz 23gve 11szd, Sztapaj 1888 — mh
- Bojczuk Iván tiz 58gve 16szd, Hlusków 1889 — s
- Bojko Iván gval 58gve 16 szd, Sadzawa 1889 — s
- Boldovin Péter gval 64gve — s
- Bolhak Wasyl gval 58gve 13szd, Krasilówk 1890 — s
- Bolzer János gval 49gve 9szd, Limbach — s
- Borbás Márton gval 44gve 16szd — s
- Borosik Mihály gval — 32gve 12szd, Budapest 1890 — s
- Borek József póttart 45gve 8szd — s
- Borics István 23gve 12szd, Madaras 1890 — s
- Borhidi János gval 51gve — s
- Borjoli István örv 23gve 4szd, Tolje Mintás 1887 — s
- Bornemisza Károly gval 32gve 3szd, Pest-Pilis-Solt-Kiskun Budapest 1889 — s
- Boros János tiz 46gve 12 szd — s
- Boros Mihály örv 32gve 10szd — s
- Borovsan Tamás gval 87gve 15szd, Dol — s
- Borowetz Milsa szkv 4gve 16szd — s
- Borsanyi tiz 72gve 6szd — s
- Boskov Nenad gval 23gve 7szd, Zombor 1888 — s
- Bosnyak Giuro tiz 96gve 14szd — s
- Bostandzic Ivo szkv 4bhe — s
- Bota Miklós gval 64gve — mh
- Bothe Ferenc gval 94gve 1szd, Höflitz 1884 — s
- Bothe Rezső gval 94gve 2szd, Höflitz 1881 — s
- Botics János — 64gve — s
- Bozan Parten örv 64gve — s
- Bozsarkovics Emil tiz 23gve gpog — s
- Bozsóki Imre gval 44gve 15szd — s
- Bozsvár István 32gve gpog — s
- Brajevic Meho gval 4bhe — s
- Brandicz gval 32gve 15szd — s
- Brandstädter Ágoston örv 61gve 4szd, Anina 1893 — s
- Brandt Lajos pótt 32gve 3szd, Budapest 1891 — s
- Branis Márton gval 72gve 5szd — s
- Brandt István gval 23gve 4szd, Regöcze 1884 — s
- Brantveiner Antal gval 23gve 4szd, Apatin 1891 — s
- Bratic Raimund gval 96gve 15szd — s
- Brau János gval 5gve — s
- Brauchler tiz 23gve 6szd, Ujszivác 1884 — s
- Braun János gval 23gve 1szd, Kakas 1889 — s
- Braunsteiner Pál gval 32gve 13 szd — s
- Brech József gval 94gve 3szd, Rabendorf 1892 — s
- Brecko Márton pótt tiz e szkv 87gve 16szd — s
- Breitner Jenő eö 23gve 9szd, Budapest 1889 — s
- Brennböller János gval 24Lgve 11szd — s
- Brenner Tibor gval 19Lgve 7szd — mh
- Brettschneider Ernő gval 94gve 3szd, Hühnerwasser 1884 — s
- Brezina József örm 94gve gpog, Neugarten — s
- Brizar Marko gval 4bhe — s
- Brodv Adorján gval 23gve 11szd, Budapest 1889 — s
- Bronisch István gval 32gve 6szd — s
- Brosche Adolf szkv 94gve 16szd — s
- Brosche Róbert tiz 94gve 12szd, Hermannthal 1883 — s
- Broz Zsigmond gval 94gve 15szd, Neudorf 1883 — s
- Brozak Károly gval 94gve 6szd, Dönis 1883 — s
- Brucker Ede pótt 32gve 13szd — s
- Brückner József pótt 49gve 10szd — s
- Bründlmeier Antal gval 49gve 12szd, Theis — s
- Brumen Mátvás gval 84gve 15szd - mh
- Bruncko Ferenc örv 87gve 15szd — s
- Brzobohatv Jaroslau tiz 94gve 2szd, Fürstenbruck 1886 — s
- Buchta János gval 72gve 6szd — s
- Buckovic Luka gval 96gve 13szd — s
- Budai Ferenc gval 23gve 12szd, Baracska 1889 — s
- Budai István gval 32gve gpog II. — s
- (Folytatás a következő számunkban.)

Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek.

G. Gy. Sajnálattal értesítjük, hogy tekintettel a tömeges kérdezősködéésre, mely a szerkesztőség munkáját állandóan zavarja, felvilágosításokat ezentul csak előfizetőinknek adunk.

Méltóztassék a lapra előfizetni, akkor készséggel rendelkezésre állunk.

H. F. Kalocsa. A 11. számú veszteséglajstrom legnagyobb részét szeptember 6-iki számunkban hoztuk. A Friss Ujság szeptember 9-én kezdte a névsort közölni. A Pesti Futár még nem hozta.

Dr. Sz. K. Budapest. A lapunkban közreadott „Szerbia elleni bizonyítékok”-at angolra fordítani és Amerikában terjeszteni mindenestre célszerű vona. Ily akció megindítására azonban csak a külügyminisztert tartjuk jogosultnak, lapunk ez irányban csupán kezdeményező lépést tehet.

Sz. M. Budapest. Felelős szerkesztőnk naponta d. e. 11—1 óráig fogad. Sziveskedjék bennünket ez órákban felkeresni.

J. A. Budapest. A kéredezett egyévi önkéntest a szolnoki kórházba szállították

A szerkesztésért és kiadásért

Dr. SZILAGYI LAJOS FELELŐS.

A lapot a „Külügy—Hadügy” lapvállalat r-t. adja ki.

Merkantil-nyomda (Havas és Lehner) VIII., Német-utca 27.